

7. Aholku eta ekarpen nagusiak, hurrengo planari begirakoak

Azken puntu honetan, ebaluazio-prozesuan baloratu dugun azken helburua azalduko dugu: ideia batzuk sortzea, hurrengo planari begira. Atal hau honela egituratu dugu: lehendabizi, arloak proposatutako ideiak; bigarrenik, lankidetzak bulegoak proposatutakoak, eta, azkenik, ebaluazio-taldeak egindako aholku orokorren bat. Puntu honetan, egindako proposamen guztiak bildu ditugu, eztabaidatu eta adostu gabe. Gure ustez, lan hori hurrengo plana formulatzeari begira egin beharko litzateke. Honetan, planteatutako ideiak aurkeztu baino ez dugu egiten.

Donostiako lankidetzak arloak egindako ekarpenak

Adostasun handia dago beste plan bat izateko beharraz. Izan ere, galdetegiari erantzun dioten % 81,25ek baietz erantzun dute. Gainontzeko % 18,75ek ez daki/ez du erantzuten. Or ohar, plan nolabait kontinuitate baten alde egiten da apustu, baina hobetzeko elementu batzuk gaineratuta.

Bai galdetegiaren bidez egindako proposamenak bai aurrez aurreko saioetan egindakoak antolatuta ditugu, irizpide hauen arabera: plana egiteko prozedurari buruzko proposamenak, planaren alderdi formalari dagozkionak eta edukiei dagozkienak.

Plana egiteko prozedurari dagozkion proposamenak hauek dira:

- Prozesu irekia izatea, eta Garapenerako Gobernu Kanpoko Erakundeek parte hartzea.
- Plana egiten denetik, babes politikoa eta Udalaren inplikazioa izaten ahalegintzea.
- Plana egiten denetik, beste udal arlo batzuk inplikatzea.
- Udalbatzak onar dezala plana. Hala, Udal osoak bere gain hartutako dokumentu bat izango da, eta aukera gehiago izango dira zeharkakotasunez garatzeko.

Planaren alderdi formalari dagokionez, honako proposamenak egin dira:

- Adierazle espezifikagoak eta ebaluatzen errazagoak izatea.
- Adierazleek anbizio handiagoak izatea.
- Planean jasotako helburuak betetzeko kronograma zehatzago bat egitea, datak zehaztuta.
- Etengabeko ebaluazioa egitea; adibidez, sei hilean behin ebaluazio partzialak egitea. Edo momentu bat planifikatzea, tarteko ebaluazioa egiteko.
- Planean bermatuta egotea guztiz koherentea izatea dirulaguntzen deialdiarekin, haren oinarriekin eta baremazio-taulekin.
- Kontuan izatea oso egokia dela proiektu guztiek helburu guztietarako balio izatea (interes bereziko arloak eta zeharkako lerroak).
- Ekintzak errealitateari lotuagoak egotea eta Planean ezarritako emaitzekin koherenteagoak izatea bilatzea. Inpaktuak neurtzea.

Azkenik, **edukiei buruz**, honako hauek proposatu dira:

- Aurreko planaren helburu estrategikoak mantendu daitezke, baina edukiak hobeto zehaztu beharko dira.
- Testuinguruaren azterketan:
  - Hainbat gai gaineratzea, hala nola xenofobia (beldurraren mezua, bazterketa), erlijio-arrazoiengatiko jazarpena, klima-larrialdia.
  - Garapen Iraunkorreko Helburuei buruzko (GIH) hausnarketa kritikoa egitea eta plan berriaren esparruan sartzea komeni den baloratzea.
- Politiken koherentziaren helburua da, batez ere, aldatu eta eguneratu behar dena.
  - Ekintza berriak sartzea.
  - Politiken koherentziaren esparrua argitzea.
  - Lortzea pertsona edo talde batek + zuzendaritza edo sail batek Udalen politiken koherentzia sar dezatela beren lan-helburuen artean.
  - Garapenerako Gobernu Kanpoko Erakundeen Koordinakundeak egindako Politiken Koherentzia aztertzeke proposamen metodologikoan jasotako bi adierazleri lehentasuna ematea. Zehatz esan, bi adierazleri dimentsio bakoitzetik (esparru ekonomiko/soziala, ekologikoa eta politikoa). Bulegoak sustatzea adierazle horiek neurtzea. Hala, gutxienez bi urtean behin, horien diagnostikoa egin eta partekatuko da.
  - Planak dirauen bitartean, koherentzia neurtzeko tresna metodologiko bat diseinatzea, Udalean gai horretaz arduratuko den pertsona edo taldearekin koordinatuta.
  - Hainbat gai berriro kontuan hartzea: klausulak, zerga-paradisuak...
- Aurrekontuei dagokienez:
  - Aurrekontu-proposamena zehaztea, ibilbide zehatz bat azalduta eta 0.7ra iristeko pausuak ezarrita.
  - Konpromisoak errealak eta neurtzeko modukoak izatea.
  - Lankidetzaz zuzena murriztea.
- Lankidetzaz Kontseiluari dagokionez, haren eragiteko ahalmena hobetzea eta, horretarako, adierazleak ezartzea, hala nola Lankidetzazko Udal Kontseiluaren erabakiak Udalbatzarentzat lotesleak izatea kasuen % 75ean, gutxienez.
- Lan-lerroei dagokienez:
  - Elikadura burujabetzaren lerroa berreskuratzea.
  - Uraren giza eskubidea integratzea.
  - Berriaz kontuan hartzea Afrika, Asia eta gatazkan dauden herriak eta, horretarako, besteak beste, neurri zuzentzaileak sartzea deialdien oinarrietan.

- Lehentasun geografikoei buruzko eztabaida zabaltzea.
- Saharako Errepublika Arabiar Demokratikoarekiko lankidetzaz zuzena ebaluatzea.
- Larrialdietako ekintzako eta ekintza humanitarioko lerroaz gogoeta egitea.
- Zaintzen ikuspegia integratzeko aukera aztertzea.
- Erakundeak sendotzeko ekintzak hobetzea.
- Desafio eta erronka berriak sartzeko, gizarte-mugimenduen erreibindikazioekin bat.
- Kolektibo berriak sartzeko, haurrak kasu.
- Estaturik gabeko herrialdeak eta lurraldea berreskuratu nahi duten herri indigenak babesten jarraitzea.
- Giza Eskubideen defendatzaileak: lerro bat sartzeko.
- Ekoizpen eta kontsumo arduratsuko eta politiken koherentziako lerroen barruan, teknologia arduratsua sartzeko.

- Eragileei buruz, honako hau proposatzen da:

- Beste gizarte eragile batzuen parte hartzea berreskuratzea: adituen lankidetzaz, unibertsitateak...
- Beste administrazio batzuekin artikulatzea sustatzea, batez ere Gipuzkoako Foru Aldundiarekin, politiken koherentzia sendotzeko.
- Gizarte-mugimenduekin egindako lana berreskuratzea.
- Eragileen arteko koordinazioa eta elkarlana hobetzea (Udalak, arloa, beste administrazio eta erakunde batzuk).

Udaleko talde teknikoaren ekarpenak

Talde teknikoak ere uste du egokia dela beste plan bat egitea eta plan berri horrek jarraitutasuna izatea aurrekoarekin. Garrantzitsutzat jotzen da, baita ere, ikustea nola pasatuko den plan batetik bestera: gauza berriak egin nahi badira, aztertu behar da zein egokitu behar diren eta zein bukatutzat eman, gogoeta eta balorazioa eginez.

Taldeak hurrengo planerako egin dituen proposamenetako bat Gizarte Eraldaketarako Hezkuntzako (GEH) ekintzak hobeto definitzea da. Hala, bada, plan berriari GEHko plan bat egitea sartzeko posibilitatea planteatzen da; arloko erakundeekin batera egingo litzateke, eta hurrengo urteetarako estrategia definitzeko balio ahal izango luke.

Politiken koherentziak denaz bezainbatean, beharrezkotzat jotzen da ardatz hau hainbat mailatan indartzea. Eta koordinazio handiagoa behar da beste sail batzuekin. Batetik, berdintasunarekin eta/edo kultur aniztasunarekin koordinatzen saiatu beharra dago, eta ekintzaren bat elkarrekin egiteko aukera aztertu. Lehen pausua izan daiteke sail bereko zerbitzuen artean koordinatzea.

Alor honetan proposatzen da Donostia Kulturarekin ekimenak antolatzen jarraitzea. Eta aztertzea ea komeni den hori beste sail batzuetara zabaltzea.

Hasteko, esparruak ezar daitezke, plana ezagutu eta bere egin ahal izan dezaten.

Politiken koherentziarekin jarraituz, beharrezkotzat jotzen da, baita ere, sailaren profila igotzeko estrategia bat izatea. Saila Udalean ikusgai egiteko estrategia bat planifikatzea, lankidetzaren arloko gaitan erreferentea izan dadin. Eta sail guztiak ohar daitezkeen bultzatu nahi dituzten ekintzak nahitaez koordinatu behar dituztela onartutako planarekin, elkartasunean.

Bestalde, neurri zehatzago batzuk ezarri beharko lirateke koherentziaren ardatzean, oso ondo zehaztuz eman beharreko pausuak, erantzukizunak eta neurketa-adierazleak.

Planarekiko erantzukidetasuna indartzen dituzten neurriak beharko lirateke, hasiera batean politikari guztien sendotze aldera, baina, baita ere, teknikariena. Berena dela sentitu dezatela.

Azkenik, alor honetan, saiatu behar da itunak egitea beste administrazio batzuekin, hala nola Eusko Jaurlaritza, aldundiak, udalak, Euskal Fundazioa..., politiken koherentzia bultzatzeko estrategiak partekatzearen. Eta proposamen hauek Euskadiko Garapenerako Gobernu Kanpoko Erakundearen Koordinakundearekin lantzea.

Planaren **kudeaketa eta jarraipenari dagokienez**, beharrezkotzat jotzen da horretarako prozedurak eta tresnak sortzea.

Beharrezkotzat jotzen da, baita ere, proiektuen jarraipena egiteko gaur egun erabiltzen den ereduaz gogoeta egitea, txostenak aztertzea baino zerbait gehiago izan dadin.

Ebaluazioa gehiago integratzea praktika horretan. Plan honen ahultasunetako bat izan da, eta beharrezkotzat jotzen da ebaluazioaren kultura hobetzea eta, hortaz, bitartekoak eta denbora erabiltzea horretan.

Taldearen barruan ere koordinazio-guneak hobetzen jarraitzea. Eta taldea Planarekin eta lanarekin lotuago egon dadin eta motibazio handiagoa izan dezan balio duten ekintza eta tresna jakin batzuk pentsatzen jarraitzea.

Ebaluazioaz arduratu den taldearen azken aholkuak

Dokumentu honi amaiera emateko, ebaluazio-prozesu honen gako nagusien laburpen txiki bat egiten dugu hemen, bai eta hurrengo planerako aholku batzuk eman ere.

Hasteko esan dezakegu, oro har, amaitutako plan honen ezaugarri nagusietako bat izan dela adostasun maila handia lortu izana, Donostiako Garapenerako Gobernu Kanpoko Erakundearen parte-hartzearekin egin delako. Ebaluazio honetan parte hartu duten eragile guztiek oso ontzat jo dute alderdi hori. Horri esker, gainera, esparrua eta helburuak, apustu estrategikoak eta tresnak, partekatuak eta egokiak izan dira. Bestalde, ikusi da plan honek, neurri batean, jasotzen zuela lehendik egiten ari zen zerbait, eta apustu garbia egin du horren alde. Alde horretatik, Planak ez du oso gora "hegan egin", ez baita oso asmo handikoa izan proposamen berritzaileei dagokienez. Baliteke hori nabarmen gelditu izana emaitza eta ekintza batzuen idazkeran. Antzeko zerbait ondorioztatu dezakegu arloak egindako baloraziotik. Izan ere, horren arabera, lankidetzaren politikari eustea garrantzitsua bada ere, ardatz eta konpromiso batzuetan nolabaiteko geldialdia sumatu da.

Helburuak, emaitzak eta ekintzak formulatzeari eta haien arteko koordinazioari dagokienez ere, hurrengo planari begira berreskuratu beharko liratekeen gai batzuk identifikatu dira ebaluazioan zehar. Batez ere, maila horien guztien zehaztasunari eta haien arteko loturari dagokionez.

Betetze-mailari dagokionez, jarraitutasun-idea horrekin segituz, Planak aurreikusitako neurrien ehuneko handi bat gauzatu ahal izan du, baina beste batzuetan zailtasun handiak izan ditu, hala nola, politiken koherentziaren ardatzari lotuta zeuden eta beste sail batzuen inplikazioa behar zuten neurrien kasuan; berriagoak izanda, plan honetan “zerotik” gauzatu behar zirenen kasuan, eta ebaluazio-prozesuei zegozkien kasuan.

Beraz, horiek berriz pentsatu eta hurrengo planerako indartu beharreko elementuak dira.

Konpromisoerik dagokienez, arloak eskaera argia egiten du hiru gai hauetan, batez ere: Udalaren lana zehaztu eta planifikatzea 0,7raino iristeko. Konpromiso politikoa indartzea, batez ere, politiken koherentziaren ardatzari dagokionez. Eta aurrerapausoak ematea Kontseiluak eragin handiagoa izateko udal politikan, kontsulta-organoa izatetik organo erabakitzailea izatera pasa dadin.

Politiken koherentzia areagotzea eta Donostiako lankidetzaren aldeko ekimen historikoak ebaluatzea –Saharako Errepublikari Arabiar Demokratikoaren aldekoak,

adibidez–, edo Donostia Mundu Artean programaren modukoak hobetzea, edo Udalak bultzatutako GEHko estrategia bat definitzea, besteak beste, “egiteko” dauden gauzen artean daude eta, hortaz, kontuan har litezke plan berrian.

Planaren kudeaketa eta jarraipenari dagokienez, ahultasun hauek atzeman dira. Urteko Plan Operatiboak eta jarraipen-txostenek, gure ustez, ez dituzte guztiz bete beren helburuak. Aztertu beharko litzateke nola egiten ari diren. Eta planaren adierazle-sistema on bat ezarri beharko litzateke, jarraipena egin ahal izateko. Azkenik, ikusi beharko litzateke interesgarria izan litekeen tarteko ebaluazioa egiteko esparruak sortzea eta Planaren jarraipena beste tresna batzuekin egitea, hala nola memoriekin

Hala, hauek dira hurrengo planari begira kontuan hartu beharreko gako orokorretako batzuk:

- Prozesua. Erakundeek parte har dezatela planaren sorreran.
- Formatua. Koherentzia-maila eta adierazleen garapen-maila hobetu dadila.
- Esparrua. Helburuei eustea eta eztabaida batzuk zabaltzea, hala nola GIHEkiko lotura. Zeharkako lerro eta arloak berrikustea. Eta horiek koherenteak izatea dirulaguntzen oinarriekin.
- Lan-ardatzak. Apustu argia eta sendoa egitea politiken koherentzien alde, aurrekontu-konpromisoaren alde eta ebaluazioaren alde.
- Tresnak. Jarraipen eta ebaluaziorako tresnak hobetzea.
- Aktoreak. Kontseiluaren esparrua eta Donostiako erakundeek lankidetzaren politiketan duten parte hartzea sendotzen jarraitzea. Konpromiso politikoa indartzea. Talde teknikoa zaindu eta indartzea. Eta beste administrazioekiko, Garapenerako Gobernuaren Kanpoko Erakundearen Koordinakundearekiko eta lankidetzaren arloko beste aktoreekiko harremanak mantentzea.